

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στην πρόταση νόμου «Για την κύρωση της υπ' αριθμ. 103 Διεθνούς Σύμβασης Έργασίας για την προστασία της μητρότητας».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Πάγιο αίτημα και αντικείμενο επίμοιων αγώνων του γυναικείου και εργατικού κινήματος της χώρας μας, ήταν η επικύρωση της Δ.Σ.Ε. 103 από τη σύνταξη της το 1952 και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια.

Οι κυβερνήσεις της Δεξιάς αρνήθηκαν επίμονα την ικανοποίηση αυτού του αιτήματος, αναγνωρίζοντας μόνο στα λόγια τη σοβαρότητα της μητρότητας και συστηματικά απέφυγαν να διαθέσουν τις αναγκαίες κοινωνικές δαπάνες για την προστασία της μητρότητας.

2. Η νομοθεσία που ισχύει σήμερα για την προστασία της μητέρας και του παιδιού είναι ελλιπής και αναχρονιστική. Ουσιαστικά ισχύει ο νόμος ΔΚΘ/1912, που πολύ περιορισμένος αριθμός διατάξεων του έχει τροποποιηθεί μέσα σ' όλα αυτά τα 70 περίπου χρόνια, ύστερα από τους πολύχρονους σκληρούς αγώνες. Μερικά από τα αποτελέσματα αυτής της κρατικής αδιαφορίας είναι :

— Ορισμένα ταμεία (ΤΕΒΕ, ΟΓΑ, ΤΑΕ) έχουν εγκαταλείψει την προστασία της μητρότητας, αφού δεν χορηγείται κανένα επίδομα.

— Η αγρότισσα είναι έντελως εγκαταλειμμένη.

— Το 60% των γυναικών που τεκνοποιούν είναι έντελως απροστάτευτο.

— Κατάφωρη παραβίαση του δικαιώματος των εργαζομένων Έλληνίδων να τεκνοποιούν είναι οι απολύσεις λόγω εγκυμοσύνης, που συνεχίζονται και μετά τη νομοθετική απαγόρευση. Σύμφωνα με καταγγελίες γυναικείων και εργατικών οργανώσεων τα τελευταία χρόνια απολύονταν μία εγκυος κάθε 7 ημέρες.

— Η εργοδοσία αρνείται να προσλαμβάνει εργαζόμενες.

3. Η τέτοια πολιτική αναγκάζει τους εργαζόμενους ν' αντιμετωπίζουν την επιθυμία τους ν' αποκτήσουν ένα παιδί σάν δυστύχημα που συνεπάγεται τεράστια έξοδα και ανυπέβλητα συχνά εμπόδια στη ζωή τους. Το δικαίωμα των πολιτών στην τεκνοποίηση, η ανανέωση του πληθυσμού της χώρας γίνεται μια άτομική, αυστηρά ιδιωτική υπόθεση.

— Από τα 5.747 κρεβάτια σε μαιευτικές και γυναικολογικές κλινικές τα 3.588 είναι ιδιωτικά, 1.689 του Δημόσιου και 109 των υγειονομικών σταθμών.

— Για 937.500 Έλληνόπουλα προσχολικής ηλικίας (στοιχεία Υπουργείου Κοιν. Υπηρεσιών 1979), υπήρχαν μόνο 903 βρεφονηπιακοί σταθμοί που κάλυπταν μόνο 45.000 παιδιά.

Υπάρχουν βέβαια και οι ιδιωτικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί που στοιχίζουν 10.000 δρχ. το μήνα, οι γιαγιάδες, οι γειτόνισσες, το κλειδί στο σπίτι, ο δρόμος, ή η παύση της εργασίας μόλις γεννηθεί το παιδί, αν αυτό είναι δυνατό.

4. Είναι ανάγκη ακόμη να υπενθυμίσουμε τους χαμηλούς ρυθμούς αύξησης του πληθυσμού της χώρας. Ένω πριν 100 χρόνια ο άκαθάρτος δείκτης γεννητικότητας ήταν στο επίπεδο των 40-45 γεννήσεων ανά 1.000 άτομα, έπεσε στην περίοδο 1922-1940 στις 30 γεννήσεις, για να φτάσει το 1978-1979 στις 15 μόνο γεννήσεις.

5. Το ΚΚΕ υποστηρίζει την ανάγκη επικύρωσης της 103 Δ.Σ.Ε., γιατί εκτός των άλλων θεωρεί πως η έξασφάλιση της Ισοτιμίας των γυναικών στην πράξη είναι αδύνατη χωρίς την κρατική ευθύνη για την προστασία της μητρότητας. Μόνο η κοινωνικοποίηση ενός σοβαρού μέρους της τεκνοποίησης και της ανατροφής των παιδιών μπορεί να οδηγήσει στην αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική δράση, αναγκαίου παράγοντα της ευημερίας και προόδου ολοκληρωτής της κοινωνίας.

6. Το ζήτημα της προστασίας της μητέρας και του παιδιού είναι ένα πολύπλευρο και πολυσήμαντο κοινωνικό πρόβλημα. Το ΚΚΕ, προτείνοντας την επικύρωση της Δ.Σ.Ε. 103, θεωρεί ότι γίνεται το πρώτο βήμα για τη λύση του. και αυτό γιατί η Δ.Σ.Ε. 103 :

α) Αναγνωρίζει τον κοινωνικό χαρακτήρα της μητρότητας.

β) Προστατεύει όλες τις κατηγορίες εργαζόμενων γυναικών.

γ) Προστατεύει κάθε παιδί νόμιμο ή μη.

δ) Απαγορεύει την απόλυση εγκύου, έστω κι αν έχει γίνει προειδοποίηση.

7. Το ΚΚΕ πιστεύει ότι το θέμα της μητρότητας έχει ανάγκη από συνολικότερη ρύθμιση, μια και είναι φανερό ότι η επικύρωση της Δ.Σ.Ε. 103 αοίγει το δρόμο, όμως δεν λύνει το πρόβλημα. Έξ'άλλου αρκετές διατάξεις της που ήταν επίκαιρες και έπαρκεις πριν 30 χρόνια σήμερα θέλουν εκσυγχρονισμό και προσαρμογή στην Έλληνική πραγματικότητα και στο σημερινό ρόλο της Έλληνίδας στην οικονομία, την κοινωνία και την πολιτική. Αυτό σημαίνει ότι σύντομα πρέπει ν' ασχοληθεί η Έλληνική Βουλή με δλόκληρο το πρόβλημα συγχροτώντας ειδικό πλαίσιο προστασίας της μητρότητας που θα συνοδεύεται με μια σειρά μέτρα έθνικου προγραμματισμού για τη σταδιακή δημιουργία της αναγκαίας υλικής υποδομής.

Αθήνα, 5 Ιανουαρίου 1982

Οι προτείνοντες βουλευτές

Μαρία Δαμανάκη, Αίμιλία Ύφιλάντη, Μίχης Ε. Οδωράκης, Αντώνης Αμπατιέλος, Κώστας Κάππος, Διαμ. της Μαυροδόγλου.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για την κύρωση της υπ' αριθμ. 103 Διεθνούς Σύμβασης Έργασίας «για την προστασία της μητρότητας».

ΣΥΜΒΑΣΗ 103

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ 1952)

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Έργασίας που συγκλήθηκε στη Γενεύη, από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Έργασίας και πραγματοποιήθηκε εκεί στις 4 Ιουνίου 1952 στην τριακοστή πέμπτη σύννοδό της.

Αφού αποφάσισε ν' αποδεχτεί διάφορες προτάσεις, σχετικά με την προστασία της μητρότητας, ζήτημα που αποτελεί το 7ο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου

Αφού αποφάσισε οι προτάσεις αυτές να διατυπωθούν με μορφή Διεθνούς Σύμβασης :

Αποδέχεται σήμερα, 28 Ιουνίου 1952, την ακόλουθη σύμβαση, που αποκαλείται «Σύμβαση για την προστασία της μητρότητας (Αναθεωρημένη)», 1952.

Άρθρο 1.

1. Η παρούσα Σύμβαση έχει εφαρμογή σε γυναίκες που απασχολούνται σε βιομηχανικές επιχειρήσεις, καθώς και σε γυναίκες που απασχολούνται σε μη βιομηχανικές και σε γεωργικές εργασίες και ακόμη σε γυναίκες που εργάζονται στο σπίτι με μισθό.

2. Για την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης ο όρος «βιομηχανικές επιχειρήσεις» περιλαμβάνει δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις και τα παραρτήματά τους και ιδιαίτερα :

α) Τα μεταλλεία, λατομεία και όλες τις εξορυκτικές βιομηχανίες.

β) Οι βιομηχανίες, όπου κατασκευάζονται προϊόντα, μεταβάλλονται, καθαρίζονται, διακοσμούνται, ολοκληρώνονται, προετοιμάζονται για την πώληση, διαλύονται ή κτεδαφίζονται ή όπου οι ύλες μεταποιούνται, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις κατασκευής πλοίων, παραγωγής, μετατροπής και μεταβίβασης ηλεκτρικής και κινητήριας γενικά ενέργειας.